

Folkbåtsnytt

Medlemstidning för Svenska Folkbåtsförbundet

Nr 1 2026

INNEHÅLL

Förbundet

Ordföranden har ordet	3
Folkbåt på Allt för sjön igen	4

Flottiljerna

Skåne	6
-------	---

Kappsegling

SM i Barsebäckshamn	9
---------------------	---

Övrigt

Kan innehålla spår av folkbåt	10
Ett folkbåtsliv	11

Redaktörer

Alexander Bratt
Per Hörberg

Omslagsfoto

Daniel Stenholm
danielstenholm.se

Ansvarig utgivare

Pär Johanson

Nummer 2 2026 kommer i mitten av oktober. Deadline är den sista september. Välkommen med ditt bidrag.

Foto: Oscar Norberg

HÄR SEGLAR FOLKBÅTEN *Kryss* (S 51) på ett fotografi med datumstämpeln augusti 1942. Fler gamla folkbåtsbilder finns i Sjöhistoriskas digitala arkiv på digitaltmuseum.se/.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Efterattviframgångsrikt genomfört utställningen av folkbåt i vår monter på mässan Allt för Sjön vill vi rikta ett stort tack till Erik och Johan som ställde upp med *Tummelisa*, till alla som bidrog med sponsring till montern och till alla som hjälpte till att bygga och bemanna den.

Vi kan nu också konstatera att seglings-säsongen på vattnet redan är igång!

Till exempel har Kalle från Karlsborg varit i Danmark och deltagit i en tune-up- och trimhelg i Kerteminde. Totalt deltog 18 båtar, huvudsakligen danska, som under trevliga former vässade sina färdigheter på vattnet när det gäller trim och manövrar.

I våra hemnavatten ser vi fram emot vårens regattor i Malmö, Göteborg och Stockholm, och därefter höjdpunkterna i form av Guldpokalen i Travemünde 20–25 juli och SM i Barsebäck 12–15 augusti. Dags att gå in och anmäla sig!

För den som vill segla finska mästerskapen går färden till Hangö den 2–5 juli. Det är ett stort evenemang med många klasser, och där folkbåtarna seglar med spinnaker.

ÅRSMÖTET 2026 GENOMFÖRDES som ett hybridmöte, där nio medlemmar samlades i Vikingarnas SS:s klubbhus och ytterligare nio deltog digitalt via länk.

Vid mötet avtackades Göran Svensson, som nu lämnar posten som kassör efter lång, framgångsrik och trogen tjänst – över 30 år!

Vi välkomnar samtidigt varmt Elisabet Rosenqvist, som nu tar över kas-

sörskapet efter Göran. Elisabet seglar folkbåten SWE 1404, som tidigare varit i dansk ägo men numera har hemmahamn i Malmö.

Lennart Magnusson avtackades också efter att ha gjort en stark insats under tio år i styrelsen. Lennart är, i sin roll som ordförande i NFIA:s tekniska kommitté, en stor tillgång och fortsatt starkt knuten till förbundet.

Alexander Bratt valdes in som ordinarie styrelseledamot och tillträder rollen som vice ordförande.

På internationell nivå fortsätter NFIA arbetet med att utveckla klassreglerna för att ytterligare stärka folkbåten som entypsklass. Senaste nytt är en modifiering

av klassregel 2.405, där man nu – utöver trä – även tillåter plastlaminat i skottet mellan ruff och förpik. Under 2026 kommer man också att fortsätta samla mätdata avseende båtarnas flytläge.

Vi ser fram emot ännu ett år fyllt av stark gemenskap, fina kappseglingar och fortsatt utveckling av vår klass.

VI SES PÅ VATTNET!
PÅR JOHANSON

Sponsorer till SM 2026

Vi söker nu generösa sponsorer inför 2026. Du som läser detta har kanske en arbetsgivare eller rentav ett eget företag som kan vara intresserat av att bli presenterad i *Folkbåtsnytt* under året och synas på Folkbåtsförbundets hemsida. Kostnaden för detta är endast 3000 kronor per år. Vi tar även gärna emot attraktiva nytosaker som kan vara lämpliga till prisbordet. Tänk kreativt, kanske kan din gast, eller varför inte din granne vara en presumtiv sponsor.

Kontakta gärna någon i styrelsen för ytterligare information.

FOLKBÅT PÅ ALLT FÖR SJÖN IGEN

TEXT: CARL ANDERSSON; FOTO: MARTIN BRATT

När mässan närmade sig fick vi i sista stund byta ut den planerade båten mot Johan och Eriks *Tummelisa*. Båten drog till sig oräkneliga beundrande blickar och kommentarer; träinredning och klinkat plastskrov är en hitlåt som aldrig blir gammal. Stort tack till Johan och Erik för att de kunde ställa upp med så kort varsel.

Inne på mässan hade vi dessutom fått en placering som knappast kunde bli bättre: precis vid entrén till A-hallen. Ingen besökare kunde smita förbi utan att få en glimt av *Tummelisa*!

Platsen blev en tydlig kontrast till omgivningen. Medan strömmen av besökare drogs till överdimensionerade motoryachter där allt skriker excess och komfort, stod vi där med vår sparsamma men vackra folkbåt. Ingen onödig lyxflärd, bara en tidlös entypsdesign.

Förutom båten själv, rullade i montern även bilder från diverse kappseglingar på en TV, spotlights lyste upp båten förträffligt och Anders Olsens video "Folkbåten idag och igår" rullade på för att styrka intresset bakom klassen.

Intill oss låg en äldre träbåt till salu som Sail Yacht Society ställde ut, vidare jolletorget där RS- och E-jolleförbunden ställde ut jollar stod även en katamaran med fulla segel, issegelarna och en 2.4mR. En påminnelse om att vår sport fortfarande har rötter i hantverk och tävlingsglädje, inte bara motorstyrka och komfort. Mässan visade i övrigt på förändring: att den krymper märks, och för att hålla upp besöksstatistiken hade man i år klämt in husvagnar under samma helg.

Som vanligt dök det upp en skara nostalgiska folkbåtsseglare som mindes sina ungdomsår på klassen. Kul, och vi fick många trevliga samtal, men vi vet att klassens framtid inte sitter på huk i det förflutna. Därför var målet tydligt: locka nya, tävlingsinriktade seglare. Och det kom ett par stycken som verkligen verkade intresserade. Frågorna var praktiska och seriösa: hur ser tävlingskalendern ut? Hur fungerar trailande och logistik? Vad går en begagnad folkbåt för idag? Vad kostar en ny? Samtalen var lovande, även om vi inte tog emot några konkreta anmälningar på plats. En tydlig

lärdom till nästa år: vi måste bli bättre på att samla in kontakter, dela QR-koder och bjuda in till våra sociala kanaler innan intresset svalnar.

Trots att mässan som helhet präglades av för få segelbåtar och ett hav av motoriserad lyx, visar vår närvaro att klassen lever. I Stockholmsområdet har vi många aktiva båtar som regelbundet tävlar, att presentera en entypsklass där seglaren, inte budgeten, avgör är fortfarande vårt starkaste argument. Att ställa ut kräver engagemang, logistik och ideella timmar, men det är precis den synligheten som gör att nya seglare hittar till klassen. För Svenska Folkbåtsförbundets del är mässnärvaron fortsatt motiverad: vi visar att vi finns, att kappseglingarna fortsätter, och att folkbåten inte är ett museum utan en levande, aktiv klass.

Nästa gång skärper vi rutinerna för kontaktinsamling och fortsätter att visa upp den båt som fortfarande är Nordens mest jämlika kölbåt för kappsegling. Tack till alla som hjälpte till att få *Tummelisa* på plats, höll montern bemannad och till alla som stannade till, frågade och funderade på att segla om.

KAPELL & ANNAT

ERBJUDANDE! **VINTERKAPELL FOLKBÅT** **22 500 SEK***

*Inkluderar vinterkapell samt stativ. Ej montering ombord. Monteras enkelt själv.
Gäller till och med 7 dagar efter SM i Pinhättan.

www.kapell-annat.se
shop.kapell-annat.se

Kontakta oss
Telefon: 040-15 40 17
E-mail: info@kapell-annat.se

FLOTTILJERNA

SKÅNE

SM I BARSEBÄCKSHAMN ÅRETS HÖJDPUNKT

TEXT: MARTIN JOHANSSON; FOTO: CARINA ANDERSSON

Med SM i Barsebäckshamn 12–16 augusti som årets höjdpunkt kan de skånska folkbåtsseglarna se fram emot en säsong fylld av aktiviteter. Redan den 7 maj startar MSS:s torsdagskappseglingar i Limhamn. Med tio kappseglingssugna båtar i Limhamn och några till utspridda i Skåne, lär det bli en hel del spontan träning också och inte minst snack och put-sande på båtarna under sommarens första del. Du kan anmäla dig till torsdagskappseglingarna på appen Klubbsegling (gå in på Malmö Segel Sällskap under klubb) och du behöver inte vara medlem i MSS. Vi seglar varje torsdag kväll maj-september med semesteruppehåll i juli. Serien avslutas med en grand final en lördag i slutet av september.

Svenskt mästerskap i Barsebäckshamn blir en festlig jubileumsregatta, det är 60 år sedan Segelsällskapet Pinhättan arrangerade svenskt mästerskap för nordisk folkbåt förra gången. Förberedelserna hos Segel-

sällskapet Pinhättan är i full gång och du kan läsa mer om mästerskapet samt hitta anmälan på Svenska Folkbåtförbundets hemsida folkbat.se. Det väntas båtar från hela Sverige, men också danskar har aviserat deltagande, vilket gör att vi kan räkna med ett startfält på runt 25 båtar. Från flottiljen vill vi verkligen uppmana dig att delta. Det är de många båtarna och seglarna som gör ett mästerskap lyckat, att vara med är en nog så god motivationsfaktor. Har du inga gästar så hör av dig, vi gör vad vi kan från flottiljens sida för att lösa det och

ställa så många skånska båtar som möjligt på startlinjen.

Helgen efter SM, 22 augusti, är det Saltholm Runt och även i år får folkbåtarna en egen bana. Vi har tidigare haft svårt att nå i mål inom maxtiden när vinden varit svag, och förra årets kortare bana var lyckad.

29 augusti är det så dags för Folkbåtens dag med Hakkebøf Race. Även denna gång på förra årets format, med frukost och mingel på klubbhusbyg-gan i Limhamn, följt av en kortare segling på fasta märken. Hakkebøffen är numera utbytt till pizza, men denna traditionstyngda segling får behålla namnet.

KALENDARIUM 2026 I SKÅNE

7 maj	MSS:s torsdagskappseglingar startar
12–16 augusti	SM i Barsebäckshamn
22 augusti	Saltholm Runt
29 augusti	Folkbåtens dag med Hakkebøf Race i Limhamn
slutet av september	Grand final i MSS:s torsdagskappseglingar med utdelning av F-toppen

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska Seglarförbundet

Svenska Sjö

010-490 49 00
dygnet runt

www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Seglarförbundet **försäkrar du din båt extra förmånligt**, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubsmedlemmar i hela landet, så nästa gång när vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

KAPPSEGLING

STEN BERTZE SVENSK MÄSTARE 1966 VID LYCKADE SM-SEGELINGAR I BARSEBÄCK

Svensk mästare i folkbåtskappsegling blev inte oväntat Sten Bertze från Uppsala, som därvid fick ytterligare en medalj av ädel valör att infoga bland sina övriga utmärkelser.

TEXT: NILS EGEFORS; FOTO: SSP

Seglingarna i Barsebäckshamn var enligt samstämmiga uppgifter mycket lyckade med bra väder och vind, med utmärkta arrangemang och sportsligt sett väl genomförda tävlingar.

År 1965 i Nynäshamn kunde vi bevittna en jämn kamp mellan Ole Westerberg och Sten Bertze, en kamp som Westerberg till slut avgjorde till sin fördel. Sedan numera Westerberg övergått till drakbåtsklassen, var det kanske många som trodde att i Barsebäck skulle det dyka upp en ny Ole från väst- eller sydkusten för att ta upp striden med Sten Bertze, men som framgår av resultatlistan var uppsaliensaren helt överlägsen. På fem seglingar fick han inte mindre än tre så kallade spikar, en fjärde och en sjätte placering och efter borträkningen av sämsta placeringen fick han i slutresultatet platsciffran 7. Eftersom hans närmaste konkurrent fick platsciffran 21, framgår det att Sten Bertze hade inte mindre än 14 poäng till godo, ett segrarförsprång som är mycket sällsynt när det gäller ett nationsmästerskap i segling.

Som väl de flesta folkbåtskappsegelare vet, tillhör Sten Bertze en känd seglarfamilj i Uppsala. Hans fader var bland annat en framgångsrik M 30-seglare och bröderna Harry och Svante har legat i toppen i respektive neppar- och folkbåtsklas-

sen. Eftersom även den tredje generationen har visat stora kappseglingsanslag, kan man vara övertygad om att namnet Bertze kommer att lysa i toppen av resultatlistorna långt fram i tiden.

Sten själv började som ung grabb att segla mäsunge och övergick sedan via stjärnbåt till neptunkryssare, i vilken han erövrade två svenska mästerskap och flera andraplacingar. Men han har lagt grunden till sin kondition genom att under tidigare år deltagit i många andra sporter, bland annat som toppspelare i handboll och bandy.

VID ETT SAMTAL som jag hade med Sten Bertze strax efter hans SM-seglingar var det helt naturligt att den första frågan gällde: hur bär man sig egentligen åt för att i okända vatten och med ovana vindförhållanden ta hem ett SM med så överlägsna siffror i konkurrens med 43 andra topptrimmade båtar?

Alla de som är lite närmare bekanta med Sten och känner till hans anspråkslöshet när det gäller egna framgångar förstår nog att hans spontana svar på ovanstående fråga var att han inte alls "hade burit sig åt" utan endast seglat och försökt göra sitt bästa. Men känd närmare på pulsen berättade han dock att han inför varje ny säsong gör minutiösa förberedelser i fråga om trimning och träning och att de vardagskvällar han inte är ute "kör" på den närbelägna Ekoln är lätt räknade. Jag tror att man i följande

SM 2026 I BARSEBÄCKSHAMN

Välkomna till Barsebäckshamn och Segelsällskapet Pinhättan för svenskt mästerskap 12–16 augusti 2026!

Hamnen är ett gammalt fiskeläge vid Öresundskusten med cirka 350 boende och Segelsällskapet Pinhättan grundades 1961. Trots att SSP var en ung och förhållandevis liten klubb fick vi efter bara fem års verksamhet förtroendet att anordna SM för nordisk folkbåt 1966. I hamnen fanns vid denna tid två nordiska folkbåtar, Cesar Johnssons *Petter II* och Gunnar Hylmöns *Vindrufs*. Cesar var en ivrig kappsegelare och låg sannolikt bakom beslutet.

SSP är stolta över att fira 60-årsjubileet av mästerskapet 1966 genom att återigen bjuda in till SM-kappseglingar på våra fina vatten i Öresund!

VID FRÅGOR OCH funderingar, mejla info@pinhattan.se.

mycket talande sats skulle kunna sammanfatta Sten Bertzes råd till den unga seglargenerationen: "Man vinner ingen regatta genom att ligga kvar vid bryggan..."

FOLKBÅTSNYTT GRATULERAR EN synnerligen värdig mästare år 1966.

Ursprungligen publicerad i Folkbåtsnytt 1967.

ÖVRIGT

KAN INNEHÅLLA SPÅR AV FOLKBÅT

TEXT & FOTO: ALEXANDER BRATT

Bröderna Jacobsson i Dragsmark på Bokenäset mellan Orust och Lysekil var särdeles duktiga folkbåtsbyggare, kända för sina blitxsnapba båtar. Varvet låg i modest byggnad vid strandkanten så att båtarna kunde gå av stapeln i Nordströmmarna.

När Folkbåtsnyttis krogkommission kom dit i somras var det inget kvar av byggnaden – i stället hade det på platsen rests en högre kortare byggnad ovanpå de gamla slispåren och i denna hade krogen Lilla varvet öppnat. En enkelt möblerad restaurang med bord och stolar över allt och öppet ut mot vattnet och en veranda med utsikt över hamnen och kanalen med ytterligare stol och bord över allt.

En förtrupp till kommissionen hade varit där veckan före och sonderat terrängen. Bäst verkade löjromspizzan ha varit medan hamburgaren inte levde upp till förväntningarna. Nu skulle det alltså ätas löjromspizza. Tyvärr hade krogen enbart degleverans från Göteborg en dag i veckan och all deg hade redan ätits upp. Det framkom även att mängden deg i leveransen redan hade utökats flertalet gånger. Så det fick bli hamburgare och sallad i stället för de utsända och dessa smakade helt okej.

Gör ett nytt försök i sommar, vetja!

ETT FOLKBÅTSLIV

TEXT: MATS MILLBOURN; FOTO: JERKER NORLANDER

Min pappa Erik, vars nicknamn var Millan, köpte en folkbåt till oss i familjen. Den döptes till *Promillan* och hade nummer 391, byggd i Dragsmark så klart. Jag hade fem syskon och vi började kappsegla som medlemmar i SSMK i Stenungsund. Första riktiga segelstället var ett Hassesegel. Vi skriver nu år 1963 och jag är 25 år. 30 maj 1964 gifter jag mig med Margitta och vi gör vår bröllopsresa i folkbåten, sju dagar i juni med regn, regn och åter regn. Vi gjorde om resan förra året som var vårt diamantår med god middag på Petersons krog på Karingön. Denna gång dock i en lite bekvämare båt.

Vi kappseglade mest i Lysekil, Uddevalla, Stenungsön men ibland nere i Göteborgstrakten. Konkurrenter var många och för att nämna några bland annat Carling, Hesslind, Werner, Bergbrant, Bergqvist, bröderna Röök, Sverring, Sjöström med flera.

Båten användes flitigt och semesterseglades. Bodde ombord i flera veckor med familj under härliga sommartider. Fullt med prylar ombord ofta kvar under kappseglingarna. Jag började förstå vad trim betydde. Balans, krängning, viktfordelning,

segelmärke, fallneddragning till sittbrunnen, skotbänk, fockskotningen bordvarts med mera.

Ett SM i Marstrand med dåligt resultat 1968. Seger i Bohuspokalen och några bra resultat på Marstrandsegattan blev det.

1970 köpte jag en egen träfolka SWE 855 *Madam*. Jag deltog på SM i Nyköping och kom på fjärde plats. Jag sålde båten samma år efter SM med en liten förtjänst och blev istället ägare till en IW 31. Ett skepp för en folkbåtsseglare.

Nästa folkbåt blev SWE 1328, danskbyggd på Folkebådcentralen. Inköpt 1995 i Näveklarn, döpt till *Promillan*. Deltog med henne i två SM Halmstad 1996 och i Marstrand 1997. Tyvärr trots bra seglingar i Halmstad blev det efter tjuvstart i en segling bara en niondeplats och i Marstrand en femteplats. Här vann vi två race samma dag och gjorde en babordsstart vid läflaggan före alla styrbordsbåtarna och rundade kryssmärket med 100 meters ledning. Ombord som gast förutom hustru hade jag Stefan Rahm, Sveriges strateg ombord på America's Cupsatsningen. Han var bra!

SWE 1328 såldes till Vadstena och nu blev det folkbåtssegling ihop med Bellander och Stenius i Bellanders SWE 984 *Lärkan*. Vi var med på en del SM och Lidingö runt utan någon vidare framgång men roligt hade vi. Vi beslöt därför oss för att köpa en folkbåt ihop. Det blev SWE 1255 *Blånäsa* med hemmahamn i Saltsjöbaden. Med henne deltog vi flera SM, med bästa placering en fjärdeplats i Sandhamn och även i Guldpokalen. Plötsligt fick Bellander och Stenius för sig att köpa SWE 1335 och vi ägde nu två folkbåtar. Den nyinköpta fick namnet *Blåsningen*. Även nu var vi med i en del SM. Vi lånade också båt för att kunna vara med och segla SM. I Ljungskile lånade vi båt från Långedrag, i Marstrand från Marstrand och i Ystad från Malmö. Flitiga pojkar trots vår ålder – (ö)kända för våra röda toppluvor.

En rolig bemärkning är att både SWE 1328 och SWE 1255 har blivit mycket framgångsrika på kappseglingar på senare tid. Vi får ursäkta oss för våra sämre resultat med att båda dessa båtar blev ordentligt ombyggda till rena kappseglare och att båda har seglats av den erkänt duktige seglaren Cederblad.

Det var lite folkbåtshistoria.

BLI MEDLEM I SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET

Du folkbåtsägare som ännu inte är medlem – kom med i vårt gäng! Då får du denna tidning två gånger per år och får veta vad som händer i folkbåtsvärlden, kappsegla folkbåt, delta på våra träffar och stötta folkbåtssegling och folkbåtarna i största allmänhet.

Enklast blir du medlem via vår hemsida folkbat.se under Förbundet – Bli medlem
Årsavgiften är 300 kronor till plusgiro 437 58 45-7, Svenska Folkbåtsförbundet

Välkommen!

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande

PÄR JOHANSON
Norrstigen 24
181 30 Lidingö
073-042 15 15
johanson.par@gmail.com

Vice ordförande

ALEXANDER BRATT
ascbratt@gmail.com

Sekreterare

LARS WRAMNER
Eklandagatan 1
412 55 Göteborg
076-002 19 89
larswramner@gmail.com

Kassör & medlemsregister

ELISABET ROSENQVIST
073-029 85 55
elisabetrosenqvist@hotmail.com

Mätfchef

GUNNAR BONTHELIUS
Pilgatan 24, lgh 1201
112 23 Stockholm
070-812 96 66
gunnarb52@outlook.com

Tävlingsansvarig

HANS TORLÉN
Sjökvarnsbacken 12
131 71 Nacka
070-517 09 49
hans@torlen.se

Medieansvarig

KARL-JOHAN ERICSSON
Industrigatan 2
546 71 Mölltorp
070-248 25 20
karl-johan.ericsson@aspapulp.com

KONTAKTPERSONER

FLOTTILJERNA

Halmstad

LARS EVALDSSON
070-814 55 78
lars.evaldsson@telia.com

Ostkusten

HOBBE WÄRNEGÅRD
073-598 99 13
hobrik@hobrik.se

Skåne – Malmö

ANDERS CARLZON
070-694 71 66
anders.carlzon@telia.com

Skåne – Ystad

PEHR OLA PEHRSSON
070-857 76 09
pehr.ola.pehrsson@telia.com

Västkusten

LENNART RÖÖK
070-581 25 60
l.rook@telia.com

TEKNISKT

NFIA technical chairman

LENNART MAGNUSSON
070-860 99 00
technical_chairman@folkboat.com

Förbundsmätpersoner (se hemsidan för kontaktuppgifter)

PER LINDELL (GÖTEBORG)
PEHR OLA PEHRSSON (YSTAD)
JOHAN TUVSTEDT (TÄBY)

FOLKBÅTSNYTT

webb@folkbat.se
ALEXANDER BRATT
PER HÖRBERG

FOLKBAT.SE

webb@folkbat.se
ALEXANDER BRATT

Svenska Folkbåtsförbundet (SFF) är en ideell organisation som har till ändamål att tillvarata svenska folkbåtsseglares intressen i och utanför Sverige. Förbundet är uppdelat i regionala flottiljer som ska verka lokalt för sina seglare. SFF är anslutet till Svenska Seglarförbundet (SSF) och till folkbåtsseglarnas internationella organ Nordic Folkboat International Association (NFIA).